

I. Liudininkai

Sausio tryliktosios vakarą Tacuro Jasuda į japonų virtuvės restoraną* „Kojuki“ Akasakos rajone pasikvietė svečių. Vienos ministerijos skyriaus viršininką.

Tacuro Jasuda vadovauja įmonei „Jasuda Šiokai“, prekiaujančiai pramonine įranga ir įrankiais. Per pastaruosius kelerius metus įmonė smarkiai išaugo. Buvo kalbama, kad įmonės augimą daugiausia lėmė gausūs valstybės įstaigų užsakymai. Štai kodėl jis vis pasikviesdavo tokio statuso svečių į „Kojuki“.

Jasuda dažnai naudodavosi šio restorano paslaugomis. Negalima sakyti, kad restoranas – vienas prestižiškiausių šiose apylinkėse, bet jau vien dėl to jame nereikia būti įsitempusiam. Tačiau visos patarnautojos, dirbančios tatamių kambariuose, išties atitiko aukštus standartus. Jasuda buvo laikomas geru nuolatiniu lankytoju. Ir, žinoma, mielai švaistėsi pinigais. Pats sakydavo, kad tai – jo „kapitalas“. Visiems jo klientams tiko toks elgesys. Tačiau, kad ir kaip artimai jis susibendraudavo su patarnautojomis, beveik niekada neatskleisdavo atsivestų svečių tapatybės ar pareigų.

* Čia minimas *kappō ryōtei* tipo restoranas. Šiuose restoranuose, siekiant užtikrinti aukštos kokybės japonų virtuvės patirtį, derinami du elementai – autentiška japonų virtuvė ir individualios erdvės su aptarnavimu (*čia ir toliau – vert. past.*).

Kaip tik nuo praėjusio rudens buvo vykdomas korupcijos skandalo, kurio centre – viena ministerija, tyrimas. Teigiama, kad į jį buvo įsivėlę daug prekybininkų, reguliariai apsilankančių ministerijoje. Kol kas dėmesio sulaukė tik žemesniosios ministerijos grandys, bet laikraščiai prognozavo, kad pavasarį bangos pasieks ir aukštesnius sluoksnius.

Taigi laikas buvo toks. Jasuda dar labiau saugojo savo svečių tapatybes. Kai kuriuos atsivesdavo net septynis ar aštuonis kartus. Patarnautojos juos vadindavo „Ko-san“ ar „U-san“*, tačiau apie juos jos nesužinojo visiškai nieko. Vis dėlto patarnautojos nutuokė, kad dauguma Jasudos atsivedamų svečių greičiausiai yra valdininkai. Bet kokių atveju joms nerūpėjo, kas jie tokie. Sąskaitas apmokėdavo Jasuda. „Kojuki“ turėjo įtikti jam.

Tacuro Jasuda buvo maždaug keturiasdešimties metų, plačiakaktis ir poilge nosimi. Tamsoko gymio, bet turėjo malonias akis ir storus, tarsi nupieštus antakius. Jo būdas buvo prideramas prekybininkui – spinduliavo pasitikėjimą, mėgo aiškumą. Patarnautojoms jis patiko. Tačiau Jasuda nesinaudojo jų prielankumu ir, regis, nelinko nė prie vienos. Jis elgėsi vienodai draugiškai su visomis.

Jam priskirta patarnautoja buvo Otoki – likimas lėmė, kad ši patarnavo jam per pirmąjį jo apsilankymą. Lengvas jų bendravimas apsiribojo tatamių kambario sienomis ir neatrodė, kad galėtų išsirutulioti į ką nors daugiau.

* Japonų kalboje po pavardės ar vardo pridedamos pagarbą nurodančios priesagos: -san (atitinkanti „ponas“ ar „ponia“), -čian („panelė“) ar -kun („ponaitis“). Vardo ar pavardės trumpinimas pridedant šias priesagas savo funkcija artimas lietuvių kalbos mažybiniams ir maloniniams kreipiniams, todėl siekiant išlaikyti šį niuansą vertime paliekamos originalios formos.

Otoki buvo dvidešimt šešerių, bet dėl šviesios odos ir jaunatviško grožio galėjai palaikyti ją kokiais ketveriais metais jaunesne. Didelės, gilios akys su ryškiais vyzdžiais svečiams darydavo įspūdį. Svečiui ką nors pasakius, pakeldavo besišypsančias akis aukštyn pradžiugindama jį įdėmiu žvilgsniu. Taip darė gerai žinodama, kad tai veikia kitus. Jos veidas buvo ovalus, atstumas nuo lūpų iki smakro – nedidelis, profilis – gražus.

Nenuostabu, kad tarp lankytojų rasdavosi bandančių ją suvilioti. Visos patarnautojos į darbą važinėdavo iš kitur. Jos pasirodydavo apie ketvirtą valandą po pietų, o namo išeidavo po vienuoliktos. Kai kurie lankytojai laukdavo, kol jos baigs darbą, ir kviesdavo susitikti po Šimbašio stoties geležinkelio viaduku. Kadangi to prašydavo restorano lankytojai, ji negalėjo šiurkščiai atsakyti. Sakydavo: „Taip, gerai“, bet kokius tris ar keturis kartus jiems tekdavo ten stovėti veltui. Pasak jos, ji tikėjosi, kad po kelių tokių kartų jie pagaliau patys susipras.

– Šiaip jis toks lėtapėdis, bet kažkodėl užpyko. Aną dieną atėjo į tatamių kambarį ir taip man sugriebė, kad vos nesurėčiau! – Otoki vis dar sėdėdama atlenkė kimono kraštą, kad kolegės žvilgtelėtų į kelį. Ant baltos odos ryškėjo blyški mėlynė – kraujosruvos taškas.

– Kaip kvaila. Juk pati vis suteiki vilčių, – juokdamasis tarė Tacuro Jasuda ir gurkštelėjo gėrimo. Jasuda buvo tapęs artimu klientu, su juo buvo galima bendrauti nesilaikant formalumų.

– O jūs, Ja-san, visiškai nesistengiate mūsų vilioti, – tarė patarnautoja Jaeko.

– Nėra prasmės vilioti. Juk vis tiek tektų prisidėti prie apviltųjų.

– Na jau, na jau, va ką jis kalba! O aš puikiai žinau, – pasišaipė Kaneko.

– Ei, ei, nešnekėk nesąmonių.

– Liaukis, Kane-čian, – tarė Otoki. – Visos mūsų patarnautojos yra įsimylėjusios Ja-san, o jis į mus net nežiūri. Kane-čian, greičiau mesk tas viltis.

– Kurgi ne! – Kaneko nusišypsojo, parodydama dantis.

Iš tiesų, kaip ir sakė Otoki, Jasuda vienaip ar kitaip domino visas „Kojuki“ patarnautojas.

Jei tik jis bent parodytų šiek tiek susidomėjimo, tikriausiai bet kuri rimtai apsvarstytų tokią galimybę. Jasuda turėjo to ypatingo žavesio, kuris darė jį itin patrauklų moterims.

Taigi tą vakarą Jasuda palydėjo ministerijos valdininką iki prieangio, o pats grįžo į tatamių kambarį, dar kartą patogiai įsitaisė ir gurkšnojo toliau. Netikėtai tarė:

– Gal rytoj galėčiau jus pakviesti pavalgyti? Ką manot?

Jaeko ir Tomiko nedvejodamos džiugiai sutiko.

– Ak, Otoki čia nėra. Veskitės ir Otoki kartu! – tarė Tomiko, apsidairiusi po kambarį. Otoki buvo išėjusi kažkokiu reikalu.

– Tiek to. Užteks judviejų. Otoki pasiimsime kitą kartą. Negerai būtų, jei tiek daug jūsų vienu metu trūktų darbo vietoje.

Tai buvo tiesa. Patarnautojos į restoraną turėdavo ateiti iki ketvirtos valandos. Jei jos vaišinsis vakariene, truputį susivėlins. Tikrai būtų blogai, jei visos trys vėluotų.

– Ką gi, rytoj pusę keturių ateikite į „Levante“ Jūrakučio rajone, – tarė Jasuda su šypsena akyse.

2 Kitą dieną, keturioliktąją, apie pusę keturių Tomiko, atėjusi į „Levante“, rado Jasudą prie vieno iš galinių staliukų geriantį kavą.

–O! – tarė jis ir parodė į kėdę priešais save.

Pamačiusi iš savo restorano aplinkos pažįstamą klientą tokioje vietoje, ji truputį įsitempė. Tomiko atsisėdo, jos skruostai kažkodėl paraudo.

–O Jae-čian dar nėra?

–Tikriausiai jau tuoj ateis.

Jasuda nusišypsojo ir užsakė jai kavos. Nepraėjus nė penkioms minutėms, keistai susidrovėjusi įžengė ir Jaeko. Aplinkui sėdėjo daug jaunų porelių, tradiciniais japoniškais drabužiais vilkinčios juodvi, kurių profesiją buvo galima atspėti iš karto, krito į akis.

–Kuo jus pavaišinti? Vakarietiškais patiekalais, tempura, unguriu ar kiniškais valgiais? – išvardijo Jasuda.

–Vakarietiški patiekalai būtų kaip tik, – vienu balsu atsakė abi. Regis, japoniškų valgių jos buvo prisiziūrėjusios iki soties savo restorane.

Išėję iš „Levante“, jie trise patraukė Ginzos link. Šiuo paros metu Ginzoje buvo nedaug žmonių. Oras geras, tik pūtė šaltas vėjas. Jie ėjo neskubėdami, kirto gatvę nuo Ovaričio kvartalo kampo universalinės parduotuvės „Macuzakaja“ link. Priešingai nei prieš dvi savaites, metų pabaigoje, Ginza buvo praktiškai tuščia.

–Kalėdų vakarą čia buvo gausybė žmonių, ar ne? – viena kitai kalbėjo juodvi, eidamos visai už Jasudos.

Jasuda pakilo „Coq d’Or“ restorano laiptais. Čia irgi buvo praktiškai tuščia.

–Na, rinkitės viską, ko tik širdis geidžia.

–Tinka bet kas.

Jaeko ir Tomiko iš pradžių varžėsi, bet galiausiai palinko virš valgiaraščio ir pradėjo tartis. Jos niekaip negalėjo apsispręsti.

Jasuda nejučiomis žvilgtelėjo į savo rankinį laikrodį. Tai nepraslydo pro budrų Jaeko žvilgsnį.

–Oi, Ja-san. Jūs šiandien užsiėmęs? – pasisuko į jį.

–Ne, nesu užsiėmęs, bet vakarop su reikalais turiu vykti į Kamakurą, – tarė Jasuda, ant stalo sunėręs rankas.

–Oi, atsiprašome. Na, Tomi-čian, greičiau apsispręskime.

Ir jos pagaliau apsisprendė.

Kadangi pradėjo nuo sriubos, užtruko nemažai laiko, kol baigė valgyti. Visi trys šnekučiavosi apie šį bei tą. Atrodė, kad Jasuda mėgaujasi. Kai buvo patiekti vaisiai, jis vėl pažvelgė į laikrodį.

–O, jūs skubate, ar ne?

–Ne, viskas gerai, dar turiu laiko, – atsakė Jasuda. Tačiau, kai patiekė kavą, jis dar kartą kilstelėjo rankogalį.

–Jau turbūt laikas. Tai mes jau eisime, – tarė Jaeko, jau beveik stodamasi.

–Aha. – Jasuda rūkydamas cigaretę primerkė akis, tarsi būtų apie kažką užsigalvojęs. – Kaip jums toks planas? Jei mes štai taip išsiskirsime, man bus truputį liūdna vienam. Gal galite mane palydėti iki Tokijo stoties? – pasiūlė.

Iš jo veido išraiškos nebuvo galima suprasti, ar jis tai sako pusiau juokais, ar visai rimtai.

Juodvi pažvelgė viena į kitą. Ir taip jau gerokai vėluoja į darbą. O jei dar reikės važiuoti iki Tokijo stoties ir grįžti, dar labiau susivėlins. Tačiau šiuo momentu, nors Tacuro Jasuda ir stengėsi atrodyti nerūpestingas, jo veide atsispindėjo kažkas keistai rimto. Juodvi netgi pamanė, kad jam iš tiesų labai liūdna. Be to, kadangi

ką tik buvo sočiai pavaišintos, būtų pasijutusios nesmagiai tiesmukai atsisakydamos.

– Gerai, – tarsi ką tik apsisprendusi pirmoji tarė Tomiko. – Paskambinsiu į restoraną ir perspėsiu, kad ateisime kiek vėliau.

Tai pasakiusi, ji atsistojo ir nuėjo prie telefono, o po akimirkos grįžo šypsodamasi.

– Kažkaip pavyko pasiteisinti. Ką gi, palydėkime jus.

Sakydamas: „Na, atsiprašau...“ Tacuro Jasuda atsistojo. Tuo metu jis vėl patraukė rankogalį nuo laikrodžio. Moterys pamanė, kad jis tikrai dažnai į jį žiūri.

– Kelintos valandos traukiniu važiuosite? – paklausė Jaeko.

– Norėčiau sėsti į 18.12 val. traukinį arba į vėlesnį. Dabar 17.35 val., todėl, jei pajudėsime tuoj pat, bus pats tas, – tai ištaręs Jasuda paskubomis nužingsniavo apmokėti sąskaitos.

Taksi automobiliu stotį jie pasiekė maždaug per penkias minutes. Pakeliui Jasuda dar kartą atsiprašė:

– Atleiskite, kad jus taip varginu.

Jaeko ir Tomiko viena per kitą jam atsakė:

– Viskas gerai, Ja-san. Tai mes blogai jaustumės, jei bent tiek jums nepasitarnautume.

– Tikrai taip, ar ne?

Kai jie atvyko į stotį, Jasuda nusipirko bilietą, o joms padavė po bilietą įeiti į platformą. Jocosukos linijos traukiniai, važiuojantys Kamakuros kryptimi, išvyksta nuo 13-osios linijos platformos. Elektroninis laikrodis rodė, kad jau beveik 18 valanda.

– Kaip gerai. Spėsiu į 18.12 val. traukinį, – tarė Jasuda.

Tačiau į 13-ąją liniją traukinys dar nebuvo atvykęs. Jasuda stovėjo platformoje ir žvelgė į gretimą, esančią į pietus nuo jų.

Tai buvo 14-osios ir 15-osios linijų platforma, nuo kurios išvykdavo ir į kurią atvykdavo tolimojo susisiekimo traukiniai. Kaip tik tuo metu 15-ojoje linijoje jau laukė traukinys. Kitaip tariant, kadangi tarpinėse 13-ojoje ir 14-ojoje linijose dar nebuvo vaizdą užstojančių traukinių, iš šios platformos puikiai matėsi 15-ojoje stovintis sąstatas.

– Tai specialusis ekspresas, vykstantis į Hakatą Kiūšiū saloje. „Asakaze“, – paaiškino Jasuda moterims.

Prie traukinio zujo keleiviai ir juos išlydintieji. Anoje platformoje jau tvyrojo kelionės skubos atmosfera.

Tuo metu Jasuda tarė:

– Oho. Argi ten ne Otoki?

– Ką? – abi moterys sužiuro. Jos nukreipė žvilgsnius Jasudos parodyta kryptimi.

– Ogi, tikrai. Tai Otoki! – Jaeko balsas suskambo garsiau.

Prie 15-osios linijos per žmonių minią ėjo, neabejotina, Otoki. Vilkėjo išėiginiais drabužiais, rankoje laikė lagaminą – nekilo jokių abejonių, kad ji yra viena iš keleivių, sėsiančių į tą traukinį. Pagaliau ir Tomiko ją pastebėjo minioje.

– Vaje, Otoki! – tarė ji.

3 Tačiau dar labiau jas nustebino tai, kad Otoki – ta pati Otoki – draugiškai šnekučiavosi su šalia einančiu jaunuoliu. Vyras, kurį jos matė iš profilio, atrodė nepažįstamas. Jis vilkėjo tamsų paltą ir taip pat nešėsi nedidelį lagaminą. Jiedu skynėsi kelią per susispietusių ant platformos minią – tai išnirdami, tai vėl dingdami ėjo traukinio galo link.

–Vaje, kažin kur jie vyksta? – Jaeko balsas skambėjo taip, tarsi ji būtų sulaikiusi kvėpavimą.

–Įdomu, kas tas vyras? – kimiai pridūrė Tomiko.

Nežinodama, kad trijulė ją stebi, Otoki su vyru, kuris, regis, buvo jos kelionės palydovas, ėjo toliau. Galiausiai jiedu sustojo priešais vagoną, žvilgtelėjo į jo numerį; vyras pirmas žengė vidun, o paskui jį – ir ji.

–O ta Otoki, pasirodo, nepėsčia! Kažin ar ji su savo vaikinu vyksta į kelionę iki pat Kiūšiū? – šyptelėjo sau Jasuda.

Abi moterys vis dar stovėjo kaip mieta prarijusios, jų veiduose vis dar atsispindėjo nuostaba. Neatgaudamos žado, spoksojo į vagoną, kuriame pradingo Otoki. O prie jo be perstojo šurmulio kiti keleiviai.

–Įdomu, kurgi Otoki keliauja? – pagaliau prakalbo Jaeko. – Jei jau sėda į specialųjį ekspresą, tikrai ne kur nors arti.

–Ar Otoki turi vaikną? – pašnibždomis paklausė Tomiko.

–Nežinau. Kaip netikėta.

Juodvi pusbalsiu persimetė keliomis frazėmis, tarsi būtų atradusios kažką neįtikėtino.

Iš tiesų tiek Jaeko, tiek Tomiko mažai ką žinojo apie Otoki asmeninį gyvenimą. Ji iš tų, kurios nemėgsta kalbėti apie save. Panašu, kad ištekėjusi nebuvo. Iš jos elgesio neatrodė, kad turėtų mylimąjį, be to, ir gandų apie trumpalaikius nuotykius nesigirdėjo. Apskritai tokiose įstaigose dirbančias moteris, regis, galima skirstyti į du tipus: tokias, kurios kolegėms atvirai pasakoja viską apie save ir prašo patarimų, ir tokias, kurios tyli lyg akmuo. Otoki – viena iš tų tylinčiųjų.

Todėl abi buvo priblokštos – jautėsi, lyg netyčia būtų pamąčiusios iki tol nepažintą Otoki dalį.

–Nueisiu į aną platformą ir žvilgtelėsiu pro langą, kas ten per vyras, – pakylėtu balsu tarė Jaeko.

–Liaukis, liaukis. Palik juos ramybėje, – tarė Jasuda.

–Oho, Ja-san, negi nepavydite?

–O ko man pavydėti? Ir pats kaip tik vykstu aplankyti žmonos, – nusijuokė Jasuda.

Netrukus įvažiavo Jokosukos linijos traukinys. Į 13-ąją liniją – šis traukinys visiškai užstojo vaizdą, ir 15-osios linijos platforma dingo iš akių. Vėliau patikrinus paaiškėjo, kad šis traukinys į platformą atvyko 18.01 val.

Jasuda mojuodamas ranka įlipo į vagoną. Traukinys turėjo pajudėti po vienuolikos minučių, laiko dar buvo.

Iškišęs galvą pro langą, Jasuda tarė:

–Na, jau gerai. Tikriausiai skubate, eikite. Ačiū jums.

–Tiesa, – sutiko Jaeko. Iš tikrųjų ji nekantravo nubėgti į 15-osios linijos platformą ir nužvelgti Otoki ir jos bendrakeleivį.

–Taigi, Ja-san, mes jau eisime.

–Geros kelionės. Iki kito karto!

Abi moterys paspaudė Jasudai ranką ir nuėjo.

Joms leidžiantis laiptais žemyn, Jaeko pakvietė:

–Klausyk, Tomi-san, gal nueinam trumpam žvilgtelėti į Otoki?

–Negražu taip daryti, – tarė Tomiko, bet neatrodė, kad ji iš tiesų prieštarautų. Ir juodvi nubėgo tiesiai į 15-osios linijos platformą.

Priėjo prie pat vagono, kuriame, jų manymu, turėjo sėdėti Otoki, ir vis dar išimaišiusios į išlydinčiųjų minią ėmė žvalgytis pro langus. Vagono vidus buvo prabangiai nutviekstas šviesos. Ji ryškiai apšvietė Otoki, sėdinčią savo vietoje, ir jaunuolį šalia jos.

- Vaje, Otoki linksmai sau šnekučiuojasi, – tarė Jaeko.
- Jis gana išvaizdus. Kažin kiek jam metų? – Tomiko labiau domino vyriškis.
- Gal kokie dvidešimt septyneri ar aštuoneri. O gal devyneri, – įdėmiai įsižiūrėjusi tarė Jaeko.
- Šiek tiek vyresnis už Otoki.
- Gal užėikime vidun ir ją paerzinkime?
- Liaukis, Jae-čian! – sustabdė ją Tomiko. Kurį laiką dar stebėjo juos abu, o tada paragino vis dar negalinčią atitraukti žvilgsnio Jaeko: – Na, eime. Jau labai vėluojame.
- Grįžusios į „Kojuki“, jos nedelsdamos pranešė naujieną šeiminkei. Ši, regis, taip pat liko nustebusi.
- Negi tikrai? Otoki vakar manęs paprašė penkių šešių laisvų dienų, esą norinti aplankyti tėviškę. Ir štai tau, vadinasi, su vyriškiu... – ji išpūtė akis.
- Tuomet tai tikriausiai tik išgalvotas pasiteisinimas. Juk Otoki sakė, kad yra kilusi kažkur iš Akitos, ar ne?
- O atrodė tokia romi moteris – išvaizda gali būti apgaulinga. Galbūt dabar sau maloniai leidžia laiką kur nors Kiote.
- Visos trys susižvalgė.
- Kitą vakarą Jasuda vėl atsivedė svečių. Kaip įprasta, išlydėjęs jį, užkalbino Jaeko:
- Na, kaip? Tai Otoki šiandien nedirba, ar ne?
- Kur jau! Ne tik šiandien nedirba – atostogaus visą savaitę, – kilsteldama antakius pranešė Jaeko.
- Oho. Tai gal su tuo vyriškiu išvyko į povestuvinę kelionę? – tarė Jasuda, atitraukdamas nuo lūpų sakės indelį.
- Tikrai. Mes tiesiog apstulbusios.
- Nėra ko čia stebėtis. Ir jūs turėtumėte sekti jos pavyzdžiu.

–Mums taip nesiseka. O gal, Ja-san, jūs mus pasiimtumėt į kelionę?

–Aš? Ne, neišeina. Juk negaliu vežtis jūsų visų.

Taip jiems pasišnekučiavus, Jasuda išėjo, bet, galbūt dėl darbo reikalų, kitą vakarą atsivedė dar du svečius išgerti.

Ir šįkart tatamių kambaryje patarnavo Tomiko ir Jaeko, o Otoki vėl tapo jų pokalbių tema.

Tačiau Otoki – ta pati Otoki – kartu su savo kompanionu buvo rasta negyva visai netikėtoje vietoje.